

žalobu určovací, lze-li žalovati na plnění. Oba nižší soudy posoudily věc správně po právní stránce, zamítнувše žalobu z toho důvodu, že žalovaná firma může a mohla býti hned po zrušení úpadku žalována na zaplacení smluvní pokuty, jejíž pravost má býti zjištěna. Úpadková podstata této firmy nemohla býti žalována na plnění, nýbrž byla možná vzhledem k úpadkovému řízení podle §u 110 konk. ř. pouze žaloba určovací. Zrušením úpadku změnil se právní i skutkový stav sporné věci. Žalující strana přihlédla ke změně té úpravou žaloby, změnivši žalobní prosbu, způsobem vytčeným v protokole ze dne 9. ledna 1923, setrvala však na žalobě určovací, ač nebylo závady, by navrhla změnu žalobní prosby odsouzením bývalé úpadkyně k plnění pohledávky, dle jejího skutkového přednesu již tehdy splatné. Právní zájem na určení, odůvodněný proti úpadkové podstatě, pomínul vzhledem k uvedenému zákonnému předpisu, když na místo její vstoupila úpadkyně, nabývší svéprávnosti a způsobilosti ke sporu, a dle tvrzení žaloby povinná k plnění. Nejde tu o prostý zánik právního zájmu žalující strany za sporu, nýbrž též o změnu v osobě žalované strany, a této změně měla býti přizpůsobena žalobní prosba do všech důsledků.

Čís. 3534.

Zákon ze dne 15. dubna 1920. čís. 314 sb. z. a n. o exekuci na platy a výslužné zaměstnancův a jich pozůstalých.

Na příbytečné může býti vedena exekuce pouze pro nájemné a nelze k příbytečnému hleděti při výpočtu částky, zabavitelné pro jiný nárok než pro nájemné.

(Rozh. ze dne 26. února 1924, Rv I 1640/23.)

K vydobytí výživného žalobkyně byly zabaveny jejímu manželci, zřizenci státních drah, dvě třetiny důchodů s obmezením, že mu musí ročně zůstatí volných 3.000 Kč. Ježto dráha poukazovala žalobkyni měsíčně pouze 25 Kč, kdežto ostatek vyplácela jejímu manželci, domáhala se žalobkyně na ní zaplacení 2.700 Kč. Procesní soud první stolice přiznal žalobkyni 1275 Kč, odvolací soud 1431 Kč a uvedl v otázce, o niž tu jde, v důvodech: Pokud jde o příbytečné (místní přídavek), první soudce právem zahrnul jej do výpočtu nezabavitelné částky příjmů Zdenka R-a, poněvadž to poslední věta §u 3⁽³⁾ zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. výslovně pro všechny případy (arg. slovo: »v ž d y«) nařizuje. Doslovu věty té nelze rozuměti jinak, než tak, jak její smysl z významu použitých slov v jejich souvislosti vysvitá (§ 6 obč. zák.). Smysl tento jest každému na první pohled jasným a nemůže býti o něm sporu. Žalovaná strana při svém nesprávném výkladu, o jaký se v odvolání pokouší, dotyčného ustanovení prostě nedbá, zdůrazňujíc jen větu předcházející, a uchyluje se tak od jádra věci, jež tkví jen v tom, zda dlužno příbytečné počítati při stanovení nezabavitelné částky příjmu čili nic. Na otázku tuto dává však docela přesnou odpověď zákon sám shora zmíněnou větou.

N e j v y š š í s o u d přiznal žalobkyni 1353 Kč 76 h a uvedl mimo jiné v

d ů v o d e c h:

Odvolací soud posoudil věc nesprávně po právní stránce, vyloživ poslední větu odst. (3) Šu 3 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. v ten způsob, že maří se tím účel předchozího ustanovení, podle něhož může býti exekuce vedena na příbytečné jen pro nájemné z dlužníkovy bytu. Zákonodárci šlo o omezení exekuce na příbytečné vymezením určitého účele, jak je patrné i z důvodové zprávy (tisk čís. 2814), v níž je uvedeno: »Na příbytečné může býti vedena exekuce pouze pro nájemné«. Š 3 zákona ze dne 21. dubna 1882, čís. 123 ř. zák., zachovaný v platnosti čl. IX. uvoz. zák. k ex. řádu ustanovil: »Auf Quartiergelder kann nur wegen des Mietzinses Exekution geführt werden« a dodává: »Bei der Berechnung des der Exekution unterliegenden Teiles der Bezüge sind Quartiergelder nicht in Anschlag zu bringen«. Zákon ze dne 15. dubna 1920, č. 314 sb. z. a n. převzal obě ustanovení, převrátil však poslední ustanovení vytčením: »při výpočtu n e z a b a v i t e l n é části příjmu budiž však příbytečné vždy počítáno«. Zákonodárce, jak je patrné z důvodové zprávy, neměl zajisté úmyslu, změnou tou zrušiti ustanovení, bezprostředně předcházející, a připustiti exekuci na příbytečné i pro jiné pohledávky mimo nájemné, jak by tomu bylo, kdyby po příkladu nižších soudů příbytečné bylo prostě přičteno k ostatním zabavitelným důchodům, a z úhrnné částky ponechána byla povinnému část vytčená v Šu 2 zákona. Zákonodárce sledoval patrně týž účel jako zákon ze dne 21. dubna 1882, užil pak kladu místo záporu jen vzhledem k tomu, že mluví o výpočtu nezabavitelné části, kdežto zákon z roku 1882 jmenuje výslovně zabavitelnou část příjmů. Nelze proto uvedenému předpisu rozuměti jinak, než že vyloučena je exekuce na příbytečné pro jiné pohledávky než pro nájemné, a že k příbytečnému nemůže býti hleděno při výpočtu zabavitelné částky, jak učinili nižší soudové, již důsledkem toho prohlásili proti úmyslu zákonodárcovu část příbytečného za zabavenou pro pohledávku na výživném.

Čís. 3535.

Bylo-li za války umluveno plnění na určitou dobu »po skončení nynější války a úředním vyhlášení míru«, jest lhůtu počítati nikoliv již od uzavření míru, nýbrž od úředního vyhlášení mírových smluv republiky Československé se všemi jejími nepřáteli.

(Rozh. ze dne 26. února 1924, Rv I 1752/23.)

Žalobě, by bylo uznáno právem, že jest žalovaná povinna uznati, že zástavní právo, které je dle usnesení okresního soudu v S. ze dne 19. prosince 1917 podle snímku notářského spisu ze dne 3. prosince 1917